

VÝBOR REGIÓNOV
RIADITEĽSTVO E - Horizontálne politiky a siete
RIADITEĽSTVO C – Konzultačné práce, komisia COTER

Informačná poznámka k cieľenej konzultácii o nariadení Európskeho parlamentu a Rady
o zriadení nástroja „Spájame Európu“
KOM(2011) 665

Terajšia finančná, hospodárska a politická kríza poukazuje na potrebu ďalšieho investovania do oblasti infraštruktúry s cieľom vytvárať rast a ďalšie pracovné miesta, zaistiť mobilitu osôb a tovaru v rámci Európy a dokončiť integráciu jednotného trhu a hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti EÚ.

V reakcii na tieto výzvy Komisia navrhuje, aby budúci viacročný finančný rámec na obdobie rokov 2014 – 2020, ktorý bol oznámený 29. júna 2011, zaistil vytvorenie nového integrovaného nástroja v oblasti infraštruktúry - nástroja „Spájame Európu“ (CEF), ktorý bude EÚ využívať na investovanie v prioritných oblastiach dopravy, energetiky a telekomunikácií. Európska komisia predložila 19. októbra 2011 konečný návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o zriadení nástroja „Spájame Európu“ KOM(2011) 665.

Z rozpočtu nástroja „Spájame Európu“ vo výške 50 miliárd EUR sa budú financovať projekty, ktoré dopĺňajú chýbajúce prepojenia v európskom energetickom, dopravnom a digitálnom pilieri. Prispeje tiež k ekologizácii európskeho hospodárstva tým, že bude podporovať ekologické druhy dopravy, vysokorýchlostné pripojenie a uľahčí využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v súlade so stratégiou Európa 2020. Financovanie energetických sietí okrem toho povedie k ďalšej integrácii vnútorného energetického trhu, k zníženiu energetickej závislosti EÚ a zvýšeniu bezpečnosti dodávok energie. Kladenie dôrazu na inteligentné, udržateľné a v plnej miere vzájomne prepojené dopravné, energetické a digitálne siete skutočne prispeje k dobudovaniu jednotného európskeho trhu.

Komisia zostavila zoznam projektov, u ktorých môžu mať dodatočné investície EÚ najvýraznejšie dôsledky. Komisia predovšetkým očakáva, že investície v rámci nástroja „Spájame Európu“ budú fungovať ako katalyzátor ďalšieho financovania zo súkromných a verejných zdrojov tým, že dodajú projektom v oblasti infraštruktúry dôveryhodnosť a znížia ich rizikový profil. Komisia po prvý raz navrhuje jediný finančný nástroj a spoločný právny rámec pre siete všetkých troch sektorov, čím dodržuje svoj záväzok vytvoriť synergie a zjednodušiť pravidlá.

Cieľom spoločného rámca a jediného finančného nástroja „Spájame Európu“ je zjednodušiť terajší rámec EÚ pre financovanie infraštruktúry transeurópskych sietí.

Európska komisia sa po prvé snaží zabezpečiť ucelený prístup k financovaniu projektov EÚ vo všetkých troch sektoroch (doprava, energetika a telekomunikácie).

Po druhé sa Európska komisia domnieva, že spoločný rámec CEF pre projekty v oblasti infraštruktúry prinesie úspory z rozsahu vzhľadom na úspory na administratívnych nákladoch, účinnejšie využívanie zdrojov a vyššie výnosy vyplývajúce z týchto synergii.

Okrem toho vytvorí transparentnejší, ucelenejší a jednoduchší prístup k financovaniu EÚ, čo by malo prispieť k podpore atmosféry, ktorá je priaznivejšia pre investície a ktorá dokáže pritiahnúť financie zo strany súkromného sektora potrebné na dosiahnutie cieľov EÚ. Táto iniciatíva takisto umožní ďalšiu spoluprácu medzi týmito tromi sektormi a tým posilní výmenu osvedčených postupov. To zase povedenie k zvýšeniu účinnosti a efektívnosti financovania EÚ v každom investičnom sektore.

Nástroj „Spájame Európu“: doprava

Prostredníctvom nástroja „Spájame Európu“ sa investuje celkovo 31,7 miliardy EUR do podpory modernizácie európskej dopravnej infraštruktúry, vybudovania chýbajúcich spojení a odstránenia problémových miest. Približne 10 miliárd EUR z tejto sumy poskytne Kohézny fond na investície do dopravných projektov v príslušných krajinách čerpajúcich finančné prostriedky z tohto fondu. Zvyšných 21,7 miliardy EUR bude určených na investície do dopravnej infraštruktúry vo všetkých členských štátoch.

Dopravné systémy v Európe sa tradične rozvíjali na vnútroštátnom základe a nie sú preto plne prispôbené mobilite tovaru a osôb v rámci Európy. Budovanie nadnárodných dopravných koridorov je preto absolútne nevyhnutné pre dosiahnutie cieľov jednotného trhu, politiky súdržnosti a stratégie Európa 2020. Európska komisia v tejto súvislosti definovala celoeurópsku „základnú sieť“ tvorenú multimodálnymi koridormi, ktorými sa uskutočňuje preprava tovaru a pasažierov účinnejšie a s nižšími emisiami. Tieto investície pomôžu zvýšiť efektívnosť a udržateľnosť existujúcej infraštruktúry a tiež doplnia chýbajúce spojenia a odstránia problematické miesta.

Nástroj „Spájame Európu“: energetika

V návrhu nariadenia o usmerneniach pre realizáciu priorít európskej energetickej infraštruktúry, ktorý predložila Komisia, sa určuje dvanásť prioritných koridorov a oblastí infraštruktúry - štyri pre každý z týchto sektorov: preprava elektrickej energie a plynu (vrátane zavedenia inteligentných sietí), elektroenergetické diaľnice a cezhraničné siete pre oxid uhličitý.

Samotné vybudovanie elektrických a plynových sietí bude do roku 2020 stáť podľa odhadov 200 miliárd EUR. Komisia predpokladá, že polovicu z týchto celkových investícií poskytne trh, pričom druhá polovica sa bude požadovať od verejného sektora na zabezpečenie potrebných investícií.

Nástroj „Spájame Európu“: telekomunikácie

V prípade telekomunikačných sietí je kľúčovým cieľom odstránenie digitálnych prekážok, ktoré bránia dobudovaniu digitálneho jednotného trhu. V snahe dosiahnuť tento cieľ sa EÚ zameriava na

vybudovanie celej širokopásmovej siete a zriadenie platforiem s infraštruktúrou digitálnych služieb, ktoré umožňujú súvislé digitálne zavádzanie európskych verejných služieb. Obidve tieto siete sú kľúčové pre naplnenie cieľov Digitálnej agendy EÚ a pre podporu cieľa inteligentného rastu v rámci stratégie Európa 2020. Ako bolo už uvedené, výška investícií potrebných na dosiahnutie týchto cieľov do roku 2020 sa odhaduje na 270 miliárd EUR. Európska komisia sa však domnieva, že bez verejnej intervencie dosiahne výška investícií súkromného sektora len skromných 50 miliárd EUR. Keďže očakávaný spoločenský prínos investícií do digitálnych infraštruktúr má pre európskych občanov aj pre jednotný trh veľký význam, je nevyhnutná verejná intervencia na stimuláciu trhu.
